

SŁOWO WSTĘPNE

Roczniki Humanistyczne zeszyt 7: Słowianoznawstwo od początku swojej historii wydawniczej, czyli od połowy lat 80. XX wieku, miały określony profil tematyczny. W artykułach publikowanych w periodyku była poruszana problematyka aksjologiczna i chrześcijańska, jak też badano przestrzeń życia społecznego i kultury. Koncentrowano się więc na poszukiwaniu pierwiastków sakralnych i wartości duchowych w kulturze, języku i kulturze literackiej Słowian Wschodnich: Ukraińców, Rosjan i Białorusinów. To stanowiło podstawową perspektywę badawczą naszego zeszytu *Roczników Humanistycznych*, nakierowaną na naukową eksplorację tychże płaszczyzn tematycznych. Był to jednocześnie wyraz zdecydowanego odrotu od uprawiania zideologizowanych badań nad kulturą wschodniosłowiańską, jej literaturą i językiem. Kierunek tak pojmowanym badaniom słowianoznawczym nadał przed laty profesor Ryszard Łużny, pierwszy redaktor zeszytu 7 *Roczników Humanistycznych*.

Pozostajemy nieustająco wierni tej właśnie tradycji tematycznej w naszej refleksji naukowej nad kulturą, literaturą i językiem Słowian Wschodnich już przez tyle lat. W przygotowanym obecnie tomie także kontynuujemy założenia programowe czasopisma i podejmujemy namysł nad wspomnianymi problemami. Główny temat rozważań niniejszego zeszytu: „Świat współczesny i wschodniosłowiańskie narracje o chrześcijaństwie” został przedłożony w końcu 2020 r. Symptomatyczne i wielce krzepiące okazało się to, że na nasze zaproszenie do udziału w przybliżaniu powyższej problematyki wschodniosłowiańskiej odpowiedziało wiele osób, a artykuły na temat zaproponowanych do opracowania zagadnień badawczych nadesłało 33 autorów. Redakcja zeszytu wybrała ostatecznie 21 tekstów poświęconych tytułowej tematyce ukraińskiej i rosyjskiej, które przeszły pozytywną procedurę recenzyjną i zostały zaakceptowane do druku.

W przedkładanym tomie zamieszczono artykuły poruszające kwestie pierwiastków chrześcijańskich uobecnionych w literaturze ukraińskiej i rosyjskiej. Zagadnienia te okazały się dominujące, pozwoliły na przybliżenie nowych aspektów w badaniu problematyki sacrum i aksjologii chrześcijańskiej w literaturach wschodniosłowiańskich. Wartościowe w zawartości tomu jest poza tym zobrazowanie hermeneutyki religijnej nie tylko u pisarzy dawnych epok, ale także analiza współczesnej prozy religijnej autorów XXI wieku. Opracowane zostały również wybrane tematy z zakresu badań nad Cerkwią w dobie jej prześladowań. Artykuły zawarte w niniejszym tomie są skoncentrowane ponadto na ważnych kwestiach kulturowych postrzeganych w ujęciu religijnym przy użyciu nowych narzędzi badawczych i aktualnych zasadach metodologii. Kilka tekstów podejmuje inspirujące rozważania nad problemami języka w jego religijnym nacechowaniu i omawia współczesny językowy dyskurs religijny w literaturze i kulturze. Odrębną natomiast grupę tekstów stanowią artykuły i omówienia przybliżające w głównej mierze zagadnienia spoza tematyki przewodniej.

Trzeba podkreślić, że w kolejnym tomie naszego periodyku gościmy Autorów z Ukrainy, Rosji i Polski, wywodzących się z różnych uniwersytetów i ośrodków naukowych. Dziękujemy bardzo Autorom za ich merytoryczny wkład do zawartości tomu, a szczególnie tym, którzy podjęli zagadnienia z zakresu tytułowej jego problematyki.

W obecnej sytuacji okrutnego doświadczenia wojny, która wstrząsnęła światem współczesnym i szczególnie boleśnie dotknęła naród ukraiński i Ukrainę, bombardowaną i rujnowaną przez Rosjan, problematyka tego tomu naszego pisma nabiera szczególnej wymowy. Mamy bowiem do czynienia z sytuacją niechęci do wszystkiego, co rosyjskie, i utożsamianiem rosyjskości ze złem.

Redaktorzy tomu jak zawsze odwołują się jednak do rdzennych i pozytywnych pierwiastków kultury Słowian Wschodnich, pozostając wiernymi idei syntetyzowania ludzkich wspólnych i szlachetnych dążeń. Stoimy na gruncie wartości duchowych i tradycji chrześcijańskiej, opowiadając się za ideą jednoczenia się w imię humanitaryzmu i pokoju. Jesteśmy solidarni z Ukrainą. Niech niniejszy tom będzie wyrazem owych deklaracji i świadectwem kontynuacji naszych dotychczasowych naukowych poszukiwań.

Anna Woźniak